

Vergaderjaar 2007–2008

31 305

Mobiliteitsbeleid

Nr. 32

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 mei 2008

Tijdens het Algemeen Overleg Nationaal Wegenbestand van 30 januari 2008 (Kamerstuk 31 200 XII, nr. 73) heb ik toegezegd u nader te informeren over een aantal onderwerpen met betrekking tot het Nationaal Wegenbestand (NWB) en Navigatiesystemen. Over de stand van zaken rond verkeersinformatie (Commissie Laan), navigatiesystemen (Connekt) en een reactie op het rapport van de Stichting Onderzoek Navigatiesystemen heb ik u geïnformeerd in mijn brief van 3 maart 2008 (TK 31 305, nr. 7). In deze brief ga ik in op de overige toezeggingen, te weten:

1. de stand van zaken met betrekking tot het vrijgeven van het NWB;
2. het intrekken van de voorlopige voorziening door Falkplan-Andes BV;
3. de relatie tussen het NWB en het Kadaster;
4. instandhouding van het NWB door de overheid;
5. de toegankelijkheid van het NWB via internet.

Deze brief is een vervolg op de antwoorden op kamervragen van 10 januari 2008 (TK 31 200 XII, nr. 68), mijn brief van 4 juli 2007 (vw07000389) en antwoorden op kamervragen van 19 maart 2007 (Aanhangsel der Handelingen, vergaderjaar 2006–2007, nr. 997).

1. Stand van zaken met betrekking tot het vrijgeven van het NWB

Achtergrond

Het NWB is een digitaal geografisch bestand waarin nagenoeg alle wegen in Nederland opgenomen zijn, die worden beheerd door wegbeheerders als het Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen. Het NWB beperkt zich tot wegen voorzover deze zijn voorzien van een straatnaam of nummer. In totaal beslaat het NWB ongeveer 825 000 wegen met een totale lengte van 145 000 kilometer. Het hebben en bijhouden van het NWB is noodzakelijk voor de goede vervulling van wegbeheertaken. Het NWB wordt bijvoorbeeld gekoppeld aan applicaties waarin data inzake kunstwerken en verkeersongevallen zijn vastgelegd, die op hun beurt

weer de basis zijn voor het uitvoeren van onderhoud en maatregelen ter bevordering van de verkeersveiligheid.

Overwegingen tot voorgenomen vrijgave van het NWB

De belangrijkste overweging om het NWB vrij te geven is gelegen in het programma Andere Overheid, de inrichting van het Stelsel van Basisregistraties, de implementatie van de Europese Public Sector Information Directive en de in voorbereiding zijnde INSPIRE Directive. Hierin is een sterke tendens waarneembaar naar het actief breed en laagdrempelig beschikbaar stellen van overheidsinformatie in het algemeen.

Naar aanleiding van verzoeken op grond van de Wet openbaarheid van bestuur uit 2006 van de Fietzersbond en AND Automotive Navigation Data om openbaarmaking en toestaan van hergebruik van het NWB, is nagegaan in hoeverre het voldoen aan deze verzoeken marktpartijen onevenredig zouden kunnen bevoordelen of benadelen. Hiervoor is eerst een schriftelijke en vervolgens een mondelinge consultatieronde gehouden, waaruit bleek dat sommige marktpartijen bevoordeeld en andere benadeeld zouden kunnen worden. Een onafhankelijke adviescommissie heeft vervolgens geadviseerd op korte termijn het NWB vrij te geven (openbaar te maken) en hergebruik pas vanaf 2009 toe te staan. Dit advies heb ik overgenomen in een tweetal inhoudelijk identieke besluiten uit 2007 waarmee ik op genoemde verzoeken gereageerd heb. Tegen deze besluiten heeft met name Falkplan-Andes bezwaar gemaakt en daarbij de aard en omvang van de door haar verwachte nadelige gevolgen gepresenteerd.

Mijn beslissing op bezwaar heb ik inmiddels aan Falkplan-Andes en ook aan u bekend gemaakt. Daarin heb ik aangegeven dat nader onderzoek naar de door Falkplan-Andes aangedragen cijfers gedaan zal worden, het NWB openbaar gemaakt blijft en hergebruik voorshands niet zal worden toegestaan. Concretisering van doel en aanpak van dit nadere onderzoek zal samen met Falkplan-Andes geschieden.

2. Het intrekken van de voorlopige voorziening door Falkplan-Andes B.V.

Zoals ik in mijn brief van 10 januari 2008 (TK 31 200 XII, nr. 68) heb aangegeven, heeft Falkplan-Andes het verzoek om een voorlopige voorziening tegen mijn besluit tot openbaarmaking van het NWB ingetrokken. Het is mij niet exact bekend wat Falkplan heeft bewogen om de voorlopige voorziening in te trekken.

Rijkswaterstaat heeft wel richting Falkplan aangegeven dat het NWB niet van de Rijkswaterstaat internetsite te downloaden was, zodat wellicht het spoedeisende belang niet langer aanwezig was.

3. Relatie NWB en het Kadaster

Rijkswaterstaat en het Kadaster hebben op 7 februari 2008 in een regulier overleg met elkaar gesproken over de ambities die het Kadaster in haar Meerjaren beleidsplan uitspreekt. De gezamenlijke conclusie is dat Rijkswaterstaat en het Kadaster dezelfde doelen nastreven en dat er over het tempo waarin nog afspraken gemaakt moeten worden. Het gaat daarbij om een geautomatiseerde verwerking van gegevens, waarbij als uitgangspunt geldt het eenmalig inwinnen en meermalig gebruiken van basisinformatie.

Het is de verwachting dat de systemen van het Kadaster en Rijkswaterstaat (en van anderen, zoals de Grootchalige Basis Kaart Nederland en

het Algemeen Hoogtebestand Nederland) de komende jaren nog beter op elkaar aansluiten vanwege een zich verder ontwikkelende standaardisatie.

Waar in het geval van Rijkswaterstaat een aantal jaren geleden nog veertig medewerkers werkten aan het NWB, zijn het er nu nog zes en wordt de komende jaren een verdere daling van dit aantal verwacht. Rijkswaterstaat is samen met het Kadaster op zoek naar volgende stappen in het verbeteren van de efficiency. De planning die het Kadaster aangeeft in haar meerjaren beleidsplan is wat dat betreft ambitieus.

4. Instandhouding van het NWB door de overheid

Het Nationaal Wegen Bestand wordt opgebouwd uit materiaal dat Rijkswaterstaat door derden krijgt aangeleverd. Het grootste deel van deze levering vindt plaats om niet, omdat dit contractueel is vastgelegd. Dat geldt bijvoorbeeld voor de tekeningen die Rijkswaterstaat van de hoofdwegen krijgt opgeleverd door aannemers die aan de weg of kunstwerken hebben gewerkt. Dat geldt ook voor de tekeningen die Rijkswaterstaat krijgt van provincies, waterschappen en gemeentes. De meeste tekeningen krijgen die overheden namelijk ook om niet van hun aannemers bij oplevering van weggedeelten.

Een deel wordt specifiek door landmeters – al dan niet in overheidsdienst – ingewonnen. De enige tegenprestatie van Rijkswaterstaat die andere overheden vragen, is het terugleveren van het NWB. Alle door Rijkswaterstaat ontvangen informatie vertegenwoordigt natuurlijk wel een waarde. In het NWB staat ongeveer 145 000 km wegen; daarvan is ongeveer 3000 km rijksweg. De exacte waarde is echter moeilijk aan te geven. Deze tekeningen zijn noodzakelijk voor toekomstig beheer en onderhoud. In de werkwijze van andere overheden heeft Rijkswaterstaat onvoldoende inzicht om hierover uitspraken te kunnen doen.

Een andere, mogelijk efficiëntere werkwijze, vereist een grote systeemverandering. In dat geval zouden alle overheden moeten overgaan op het centraal inwinnen en produceren van weggegevens. Dat laat echter onverlet dat overheden gegevens blijven inwinnen voor beheer en onderhoud. Mocht voor de oplossing van centrale inwinning gekozen worden, dan ziet Rijkswaterstaat daarbij een rol voor het Kadaster. Dat is ook in lijn met de ambities die het Kadaster zelf heeft. Overigens past daarbij wel de kanttekening dat het Kadaster zichzelf op dit moment vooral ziet als knooppunt en distributeur van informatie.

5. Toegang via internet

Tot slot heb ik u toegezegd in te gaan op publicatie van het NWB op internet.

Het NWB is al jaren via internet voor geautoriseerde gebruikers toegankelijk op het RWS DATAPORTAL. Deze voor het publiek afgesloten website is alleen met een wachtwoord toegankelijk. Per 1 februari 2008 hebben in totaal 792 personen toegang tot het complete NWB via internet. Het betreft hier medewerkers van overheden (gemeenten, provincie, rijk) of hun opdrachtnemers die het NWB gebruiken voor de uitvoering van opdrachten.

Door een intern misverstand is het NWB via deze website in de eerste helft van 2007 abusievelijk, enkele dagen zonder password toegankelijk geweest. Het is niet meer te achterhalen wie er gedurende welke dagen toegang heeft gehad en of gepoogd is het bestand geheel of gedeeltelijk te downloaden. Uit naar aanleiding hiervan geanalyseerde openbaar

toegankelijke datasets, is gebleken dat deze wat betreft geometrie dusdanig afwijken van het NWB, dat het zeer onwaarschijnlijk is dat het NWB hiervoor als bron gediend heeft. Naar andere elementen van het NWB (huisnummerreeksen, gehanteerde schrijfwijze van straatnamen) is geen onderzoek gedaan omdat die ook van andere bronnen dan het NWB afkomstig kunnen zijn. Een eventuele overeenkomst is niet eenduidig te herleiden tot het NWB. Naar aanleiding van deze bevindingen heeft Rijkswaterstaat geen aanleiding gezien om nader op deze zaak in te gaan.

De minister van Verkeer en Waterstaat,
C. M. P. S. Eurlings